

‘Arbitrale talenten missen voetbalgogme’

De scheidsrechtersvereniging Helmond-Venlo mag zich een jaar lang arbitraal voetbalkampioen van Nederland noemen. De zuidelijke arbiters wonnen het NK voor scheidsrechters, dat voor het eerst in Groningen werd georganiseerd, door in de finale de Groningers te verslaan. Met soms goed en vaak matig voetbal, maar wel veel gezelligheid. En, tot ergernis van de organisatie, ook enkele rode kaarten.

SYMEN BOSMA

Met rechts schoot hij hard raak en hij wist het: we zijn kampioen. Geert Cox, tot voor kort hoofdklassescheids en spits van het team van scheidsrechtersvereniging Helmond-Venlo, stond na de allesbeslissende strafschop in de klassieke juichpose: stil, en met de handen stijf omhoog. Geen ‘nieuwwetse’ fratsen, gewoon juichen. Die prachtige juichstand moest hij wel even volhouden. Want het duurde even voordat hij werd besprongen door zijn medespelers. De 45 meter tussen middencirkel, waar de rest van zijn team in gespannen afwachting had gezeten, en de vijfmeterlijn moesten nog wel even overbrugd worden door de Brabantse en Limburgse scheidsrechters.

Die tocht zo lang duurde zei veel over het voetbalniveau van het NK scheidsrechters, dat voor het eerst in Groningen werd gehouden: traag en op zijn best vergelijkbaar met voetbal in de vijfde klasse. Johan Wardenier, coach van de Groninger scheidsrechters die die strafschoppenserie verloren, wist het. „Je wordt er niet altijd blij van, maar ach. Dat is natuurlijk ook niet het belangrijkste op dit toernooi.”

Het is desalniettemin wél een teken van de tijd. Waar voetballers vroeger na een actieve carrière op het veld scheidsrechter werden, kiezen nu jongens van vijftien al vol voor een arbitrale loopbaan, waarmee ze het actieve voetbal in veel gevallen direct op een zijspoor zetten. Oud-scheidsrechter Douwe Boon-

Scheidsrechter Siemen Mulder leidt de wedstrijd Zeeland-Helmond/Venlo. FOTO JAN KANNING

stra (55) schudde langs de kant het hoofd bij weer een mislukte pass. Zelf speelde hij bij Harkema Opeinde in de jaren tachtig in de eerste klasse, voordat hij besloot scheidsrechter te worden en het daarin zelfs tot het betaald voetbal schopte. Zijn collega's Dick Jol en Ben Haverkort hadden er zelfs al een loopbaan als betaald-voetballer op zitten, voordat ze voor het arbitersvak kozen.

Zo'n carrière is tegenwoordig niet meer mogelijk. De KNVB wil zijn scheidsrechters al vroeg ontdekken, ze via gerichte talentklasjes opleiden en zo het niveau van de arbiters opkrikken. Boonstra vroeg zich af of dat wel de aangewezen weg is. „Het gogme dat je hebt als oud-voetballer-op-niveau, dat neem je ook mee als scheidsrechter. Als je hoog hebt gevoetbald zie je juist dingen die je niet ziet als je dat nooit hebt gedaan. Of een verdediger dat knietje wel of

‘Als je hoog hebt gevoetbald zie je juist dingen die je niet ziet als je dat nooit hebt gedaan’

niet verdekt heeft gegeven. Als je hoog hebt gevoetbald, dan weet je gewoon dat hij dat net deed. Je herkent zo'n situatie. En dat is wel waar ik me zorgen om maak. Die jonge scheidsrechtertalenten van nu, die hebben in veel gevallen te weinig echte voetbalbagage.”

Het Groninger scheidsrechterstalent Sam Dröge was het daar slechtst mee eens. „Voor individuele gevallen kan dat gelden, maar ik denk dat wij tegenwoordig heel all-

round worden opgeleid. Ik heb zelf ook nooit op hoog niveau gevoetbald, maar ik denk dat te kunnen compenseren door zoveel mogelijk ervaring op te doen. Fluiten, fluiten en nog eens fluiten.” Siemen Mulder, de betaald-voetbalscheids uit Uithuizen die zaterdag de finale floot, vond dat ook. „Kijk naar Danny Makkelie. Die heeft ook nooit hoog gevoetbald, maar fluit nu wel Europese wedstrijden. Dan ben je echt geen koekenbakker. En ik denk ook dat de intensieve opleiding die arbiters tegenwoordig krijgen veel compenseert.”

Enrico Wardenier gold als de topspeler van Groningen. Hij werd een maand terug als voetballer kampioen van de tweede klasse met VEV'67 en fluit als clubscheidsrechter bij de Leekster club. „Ik vond het niveau best meevallen. Natuurlijk, je moet geen eersteklasniveau ver-

wachten. En het ging natuurlijk vooral om de lol.” Groningen was titelverdediger en kwam nu ook ver. In de halve finale werd met 3-0 ruim gewonnen van Zuid-Oost Drenthe en in de finale wachtte, net als vorig jaar, Helmond-Venlo. De jonge keeper Jens Rutgers (16) werd verrassend gekozen tot speler van het toernooi. Hij speelt bij Germanicus/CSVC en was de grote man in de strijd om de derde plek. Dankzij reddingen van de jonge Drent pakten de arbiters uit Zuid-Oost Drenthe die prijs.

Smet op het toernooi was de wedstrijd tussen Drachten en Amsterdam, die werd ontstierd door twee rode en een paar gele kaarten. Drachten-speler Dirk Groen ging wegens natrappen op de bon van scheidsrechter Niels Zeeman, waarna de Sneker arbiter ook na gezeur na afloop nog eens rood gaf aan een an-

dere Friese voetballer. „Dat hoort gewoon niet op een toernooi voor scheidsrechters”, vond mede-organisator Marcel Bellinga. „Je weet dat je juist als scheidsrechter onder een vergrootglas ligt en dan moet je je gewoon kunnen inhouden. Maar ja, scheidsrechters zijn ook gewoon mensen en gelukkig maar. Die willen er ook alles aan doen om te winnen.”

Op het NK scheidsrechters werd nog onder de ‘oude’ regels gespeeld: de aftrap moest nog vooruit gespeeld worden en een overtreding in het strafschopgebied was een directe rode kaart. Profscheids Mulder is al klaar voor de nieuwe spelregels. „We hebben flink veel uitleg gehad in Zeist, maar er zal nog wel wat discussie komen. Vooral die regel dat een voetbalactie in het zestienmetergebied geel is in plaats van rood, die zal voor wat beroering zorgen.

Want wat is precies en voetbalactie en wat niet?” Voormalig VAKO-doelman Pascal Souhwat, keeper van het Groningse team en arbiter in de hogere amateurklassen, moet nog even aan de studie. „We krijgen veel uitleg via video's, maar hoe het in de praktijk zal gaan, dat moet nog blijken.” De barbecue was van een uitstekend niveau en de geroemde organisatie, die anderhalf jaar lang met de voorbereiding bezig was geweest, haalde met het toernooi en passant ook nog eens ruim duizend euro op voor het goede doel, het Fonds Gehandicaptensport.

UITSLAGEN:

Kruisfinales: Groningen-HZO Drenthe 3-0, Helmond/Venlo-Enschede 1-0. Finale: Helmond/Venlo-Groningen 0-0, Helmond/Venlo wns.
Om de derde plek: HZO Drenthe-Enschede HZO Drenthe wns.
Fair play prijs: Zeeland.